

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ

ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Δραγατσανίου 8

Ταχ. Κώδικας: 10559 – Αθήνα

Πληροφορίες: Σταυρούλα Σπυροπούλου

Τηλέφωνο : 2144055230

e-mail: tmima.nomothetikou@minscfa.gov.gr

s.spyropoulou@minscfa.gov.gr

ΠΡΟΣ

Τη Βουλή των Ελλήνων

Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού

Ελέγχου-Τμήμα Αναφορών

Κοιν.:

Πολιτική Γραμματεία

Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και

Οικογένειας

ΘΕΜΑ: Επιστολή πολύτεκνης μητέρας σχετικά με τα αιτήματά της για μόνιμη και σταθερή ενίσχυση των οικογενειακών επιδομάτων χωρίς αυστηρά εισοδηματικά κριτήρια, καθώς επίσης για την προστασία της μητρότητας με έμπρακτη στήριξη των εργαζόμενων και μη εργαζόμενων πολύτεκνων μητέρων

ΣΧΕΤ: Η υπ' αριθμ. 2620/12-06-2026 Αναφορά

Σε απάντηση της εν θέματι Αναφοράς που κατατέθηκε στη Βουλή στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου και ως προς το πεδίο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, σας ενημερώνουμε ως εξής:

Οι σύγχρονες δημογραφικές και οικονομικές προκλήσεις καθιστούν την προστασία της οικογένειας επιτακτική ανάγκη, και ως εκ τούτου η περαιτέρω θωράκιση των εργαζομένων μητέρων αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για την κοινωνική συνοχή. Το δημογραφικό ζήτημα αποτελεί μία από τις πολυπλοκότερες και πιο κρίσιμες μακροοικονομικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η σύγχρονη Ελλάδα, με άμεσες προεκτάσεις στην κοινωνική και οικονομική σταθερότητα. Υπό το πρίσμα αυτό η χάραξη και η εφαρμογή μιας συγκροτημένης δημογραφικής πολιτικής δεν συνιστά απλώς μια δέσμη προνοιακών μέτρων, αλλά μια επιτακτική εθνική στρατηγική διασφάλισης της βιωσιμότητας. Η ειδική μέριμνα του κράτους στις πολύτεκνες οικογένειες αποτελεί συνταγματική επιταγή και κατευθυντήρια διάταξη μέσω της οποίας το κράτος προσδιορίζει το είδος και την έκταση αυτής της μέριμνας. Εν προκειμένω:

-Ο αριθμός των εξαρτώμενων τέκνων λαμβάνεται υπόψη για τη χορήγηση του επιδόματος παιδιού και

του επιδόματος γέννησης.

-Για τους τριτέκνους και πολύτεκνους δυνητικά ωφελούμενους του προγράμματος «Πρόσβαση σε παιδικούς, βρεφικούς, βρεφονηπιακούς σταθμούς, καθώς και σε ΚΔΑΠ και ΚΔΑΠΜΕΑ», προβλέπεται επιπλέον μοριοδότηση.

-Τα τέκνα πολύτεκνων και τρίτεκνων οικογενειών συμμετέχουν στις Παιδικές Εξοχές του Κρατικού Προγράμματος δωρεάν χωρίς καταβολή ποσού συμμετοχής.

- Με τις διατάξεις του ν. 5529/2025 (Α' 158) «Τριτεκνική ιδιότητα, οργανωτικές ρυθμίσεις του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και άλλες διατάξεις», ενισχύθηκε θεσμικά η προστασία των τρίτεκνων οικογενειών και ρυθμίστηκαν κρίσιμα ζητήματα σχετικά με την αναγνώριση, την πιστοποίηση και την άσκηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από την τριτεκνική ιδιότητα.

Σκοπός των σχετικών διατάξεων είναι η θεσμική κατοχύρωση της τριτεκνικής ιδιότητας και η πρόβλεψη συγκεκριμένων κριτηρίων και διαδικασιών για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των γονέων που υπάγονται στην εν λόγω κατηγορία.

Συγκεκριμένα, με το άρθρο 20 του ως άνω νόμου, προστέθηκε άρθρο 1 Α στον ν. 3454/2006 (Α' 75), με το οποίο για πρώτη φορά θεσπίζεται η ισοβιότητα της τριτεκνικής ιδιότητας, τόσο για τους γονείς όσο και για τα τέκνα που πληρούν τις οριζόμενες προϋποθέσεις.

Επιπλέον, με τις διατάξεις του άρθρου 21, προστέθηκε στο ν. 3454/2006 το άρθρο 1Β, με το οποίο προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής ψηφιακής αίτησης για την πιστοποίηση της τριτεκνικής ιδιότητας, η οποία εκδίδεται ηλεκτρονικά μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr).

Το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας βρίσκεται σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία προκειμένου να ολοκληρωθεί άμεσα η δημοσίευση της κοινής υπουργικής απόφασης που θα ρυθμίζει τις ειδικότερες – τεχνικές λεπτομέρειες. Επιπρόσθετα η αναβάθμιση του βιοτικού επιπέδου εξακολουθεί να συνιστά θεμελιώδη άξονα της κοινωνικής πολιτικής, είτε δια της χορήγησης οικονομικών ενισχύσεων είτε μέσω της παροχής υπηρεσιών και της διασφάλισης της απρόσκοπτης προσβασιμότητας σε αυτές. Ειδικότερα

α) Επίδομα παιδιού.

Με το άρθρο 214 του ν.4512/2018 (Α' 5), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν.4659/2020 (Α'21), αναμορφώθηκε το καθεστώς για τα οικογενειακά επιδόματα με την αντικατάστασή τους από ένα ενιαίο επίδομα παιδιού, το οποίο χορηγείται λαμβάνοντας υπόψη:

- τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων
- το ισοδύναμο οικογενειακό εισόδημα
- την εισοδηματική κατηγορία κάθε οικογένειας.

Το ποσό του επιδόματος υπολογίζεται βάσει κλιμακούμενου εισοδηματικού κριτηρίου, ώστε να καταβάλλεται στοχευμένα στις οικογένειες με παιδιά, που αντιμετωπίζουν μεγαλύτερη ανάγκη. Η

διαδικασία της χορήγησης του επιδόματος παιδιού, καθορίστηκε με την αρ.Γ.Π.οικ.Δ22/11/2705/58/2018 (57/Β') απόφαση, όπως ισχύει.

β) Επίδομα γέννησης.

Με τον ν.4659/2020 (Α' 21), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 4756/2020 (Α' 235), και τις διατάξεις των άρθρων 29-32 του ν. 5092/2024 (Α'33), θεσπίστηκε επίδομα γέννησης, για κάθε παιδί που γεννιέται στην Ελλάδα.

Η διαδικασία για την χορήγηση του επιδόματος καθορίστηκε με την αρ.Δ11/οικ.8523/236/20(490/Β') ΚΥΑ, όπως ισχύει. Για τον καθορισμό του ύψους του επιδόματος λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των εξαρτώμενων τέκνων όπως αυτός διαμορφώνεται μετά την γέννηση του τέκνου και το ποσό καταβάλλεται ως εξής:

- α) 2.400,00 € για το πρώτο κατά σειρά γέννησης εξαρτώμενο τέκνο
- β) 2.700,00 € για το δεύτερο κατά σειρά γέννησης εξαρτώμενο τέκνο
- γ) 3.000,00 € για το τρίτο κατά σειρά γέννησης εξαρτώμενο τέκνο και
- δ) 3.500,00 € για το τέταρτο και κάθε επόμενο κατά σειρά γέννησης εξαρτώμενο τέκνο.

Το επίδομα γέννησης του άρθρου 1 του ν. 4659/2020 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 29 του ν. 5092/2024 καταβάλλεται αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2023 στα πρόσωπα που κατέστησαν δικαιούχοι. Η αύξηση θα ισχύει αναδρομικά για τα παιδιά που γεννήθηκαν από 1-1-2023.

γ) Πρόγραμμα οικονομικής στήριξης οικογενειών

Με τις διατάξεις του άρθρου 104 «Πρόσβαση παιδιών προσχολικής ηλικίας, βρεφών και νηπίων, σε υπηρεσίες προσχολικής αγωγής και φροντίδας, πρόσβαση παιδιών, εφήβων και ατόμων με αναπηρία σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης» του ν.4941/2022 (Α' 113), θεσπίστηκε πρόγραμμα οικονομικής στήριξης οικογενειών που αφορά:

- την πρόσβαση βρεφών και νηπίων σε υπηρεσίες προσχολικής αγωγής και φροντίδας πρόγραμμα
- την πρόσβαση παιδιών, εφήβων και ατόμων με αναπηρία σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης.

Το πρόγραμμα εφαρμόζει σύγχρονες παιδαγωγικές πρακτικές και δραστηριότητες, εκτός σχολικού ωραρίου. Δικαιούχος υλοποίησης του προγράμματος, ορίζεται η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΕΤΑΑ ΑΕ). Η δαπάνη χρηματοδότησης καλύπτεται από ενωσιακούς πόρους των συγχρηματοδοτούμενων Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 και από Εθνικούς Πόρους.

Για τη χρονική περίοδο 2025-2026 (α' κύκλος του Προγράμματος) από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας για την υλοποίηση του προγράμματος θα διατεθεί ποσό ύψους 153.872.479€, ενώ για την χρονική περίοδο 2026-2027 (β' κύκλος του Προγράμματος), θα

διατεθεί ποσό ύψους 158.872.479 €.

Για την ίδια περίοδο (2025-2027), με την αριθ. 134947/2025 (Β'4127) Κ.Υ.Α., όπως ισχύει, καθορίζονται οι κατηγορίες των ωφελούμενων, τα κριτήρια επιλογής, η διαδικασία υλοποίησης, η δυνατότητα επέκτασής τους καθώς και κάθε λεπτομέρεια.

Επιπλέον, με την αριθ. 15670/22-10-2025 (Β'5646) τροποποίηση της υπό στοιχεία 134947/2025 ΚΥΑ, όπου στο άρθρο 1 αναφέρεται «Στο άρθρο 8 τροποποιείται το σημείο β) της υποπαρ. 1 παρ. Α. και συγκεκριμένα τα εισοδηματικά κριτήρια επιλεξιμότητας για τη λήψη μειωμένης αξίας τοποθέτησης για τις δομές Α1, Α2, Β1, και Β2 αυξάνονται ανά κατηγορία κατά ποσό 2.000 ευρώ για οικογένειες έως πέντε (5) παιδιά και για οικογένειες από (6) παιδιά και άνω αυξάνονται κατά ποσό 3.000 ευρώ ανά παιδί...».

Επιπρόσθετα στην παρ. Β. του ιδίου άρθρου αναφέρεται «... Αξίες τοποθέτησης για την κατηγορία Γ και Δ που χορηγήθηκαν κατά τον ά κύκλο και πρώτη πρόσκληση του προγράμματος (2025-2026) πλέον του προϋπολογισμού του άρθρου 13 και των όρων του παρόντος καλύπτονται από πόρους του τακτικού προϋπολογισμού του ΥΚΟΙΣΟ...»

Σε ό,τι αφορά παιδιά που διαβιούν σε μονογονεϊκές οικογένειες, τους πολύτεκνους και τρίτεκνους δυνητικά ωφελούμενους, προβλέπεται αυξημένη επιπλέον μοριοδότηση για τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα (άρθρο 8 της προαναφερόμενης Κ.Υ.Α.). Για την υλοποίηση των προαναφερόμενων διατάξεων εκδόθηκε η αριθ. πρωτ. 30771/ 30.10.2025 Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος (ΑΔΑ: 93Λ6465ΖΩ5-ΕΛ2).

δ) Κατασκηνώσεις.

Στο πλαίσιο του Κρατικού Κατασκηνωτικού προγράμματος για τη φιλοξενία παιδιών, οικογενειών, ηλικιωμένων και ατόμων με αναπηρίες, με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα, λειτουργούν Παιδικές Εξοχές του Κρατικού Προγράμματος, βάσει των διατάξεων του ν.749/1948 (Α' 200), όπως ισχύει.

Η συμμετοχή των παιδιών των πολύτεκνων και τριτέκνων οικογενειών στις Παιδικές Εξοχές του Κρατικού Προγράμματος γίνεται δωρεάν, χωρίς την καταβολή ποσού συμμετοχής.

Όσον αφορά, στη χορήγηση δικαιώματος δωρεάν ή μειωμένης μετακίνησης στα μέσα μαζικής μεταφοράς για τα άτομα με αναπηρία και τους πολύτεκνους, επισημαίνεται ότι η προβλεπόμενη κοινή υπουργική απόφαση για τον καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων της σχετικής διαδικασίας βρίσκεται στο τελικό στάδιο υπογραφής από τα συναρμόδια Υπουργεία.

Πέραν των ανωτέρω, με σκοπό τη διαχείριση των δημογραφικών προκλήσεων, το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας έχει καταρτίσει το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για το Δημογραφικό, το οποίο παρουσιάστηκε στις αρχές Οκτωβρίου του 2024 στο υπουργικό συμβούλιο και τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για το Δημογραφικό, με ορίζοντα δεκαετίας (έως το

2035), δεν περιορίζεται στην προσπάθεια ανάκαμψης των γεννήσεων, αλλά προσβλέπει στη συνολική διαχείριση των επιπτώσεων της αλλαγής που έχει επέλθει στην ηλικιακή δομή του πληθυσμού. Το ΕΣΔ βασίζεται σε 5 άξονες:

1. Στην ενίσχυση των γεννήσεων και την ταυτόχρονη στήριξη της οικογένειας.
2. Στην ενίσχυση της απασχόλησης.
3. Στη διαχείριση της μακροζωίας – γήρανσης.
4. Στην τοπική ανάπτυξη και την προώθηση της καινοτομίας.
5. Στην ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των πολιτών.

Οι ως άνω αναφερόμενοι άξονες είναι εναρμονισμένοι με τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και τις προτεραιότητες και τις καλές πρακτικές που προτείνονται από διεθνείς οργανισμούς, ενώ καταλήγουν σε περισσότερες από 100 δράσεις συνολικής δαπάνης 20 δις ευρώ, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που έχουν ληφθεί ήδη από το 2019, οι οποίες αφορούν σε όλες τις ηλικιακές ομάδες του πληθυσμού.

Η υλοποίηση των δράσεων του ΕΣΔ για το Δημογραφικό απαιτεί τη συνεργασία όλων των συναρμόδιων Υπουργείων. Μέσω αυτού, γίνεται προσπάθεια διαμόρφωσης ενός ευνοϊκού για την οικογένεια και το παιδί περιβάλλοντος, το οποίο θα σέβεται τις επιθυμίες, θα παρέχει επιλογές και θα υποστηρίζει τις ανάγκες των πολιτών.

Απώτερος στόχος αποτελεί η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου μέσα από τον σχεδιασμό, τον συντονισμό και την αξιολόγηση δράσεων που αφορούν το σύνολο των πολιτών σε όλο τον κύκλο ζωής.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΟΜΝΑ ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ